

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-02-25
meddelad i
Växjö

Mål nr M 378-13

KLAGANDE

Kammarkollegiet
Box 2218
103 15 Stockholm

MOTPART

1. Länsstyrelsen i Kronobergs län
351 86 Växjö

2. Hyltetorps Torv AB
Elenshylte
343 53 Lönashult

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kronobergs läns beslut 2013-01-08 i ärende nr 531-1138-12, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd och dispens för markavvattning vid torvtäkt på Brommeshultsmossen, Älmhults kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen upphäver det överklagade beslutet såvitt avser dispens från förbudet mot markavvattning. Beslutet i övrigt står fast.

Dok.Id 254308

Postadress

Box 81
351 03 Växjö

Besöksadress

Kungsgatan 8

Telefon

0470-560 100

E-post: MMD.vaxjo@dom.se

Telefax

0470-560 125

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen inom länsstyrelsen i Kalmar län lämnade genom beslut den 17 december 2012 Hyltestorps Torv AB tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till torvtäkt på fastigheterna Brommeshult 2:5, 3:1 och Gunnhult 2:6 i Älmhults kommun.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har genom beslut den 8 januari 2013 medgivit Hyltestorps Torv AB dispens från förbudet mot markavvattning på ovannämnda fastigheter och samtidigt även lämnat tillstånd att utföra markavvattningen.

YRKANDEN M.M.

Kammarkollegiet yrkar att den meddelade dispensen från förbudet mot markavvattning ska undanröjas. Kollegiet anför.

Av det överklagade beslutet framgår att miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen i Kalmar län lämnat Hyltestorps Torv AB tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att bryta torv på Brommeshultsmossen. Länsstyrelsen i Kronobergs län anser att detta tillstånd kan anses utgöra särskilda skäl för att medge dispens från förbudet mot markavvattning.

Kammarkollegiet delar inte denna bedömning. Enligt förarbetena ska möjligheterna att meddela dispens utnyttjas restriktivt. Vidare är det en förutsättning för dispens att området som berörs i princip saknar betydelse från naturskyddssynpunkt (1997/98:45 II s. 136f.). Det förhållandet att tillstånd har meddelats torvverksamheten innebär inte en giltig dispensgrund (Se Miljöbalkskommentaren, s. 11:38 f). Detta innebär att dispens är en förutsättning för att tillstånd ska kunna prövas och därför ska föregå tillståndsprövningen.

I det överklagade beslutet finns inga uppgifter om områdets naturvärden. Området inte bara omgärdas av, utan utgörs till viss del av sumpskogar. För att bevara sumpskogars naturvärden är det avgörande att vattnets flöden bibehålls. Huruvida dessa sumpskogar saknar betydelse från naturvårdssynpunkt, eller om det finns

andra naturvärden i området som kan påverkas av markavvattningen och saknar intresse från naturvårdssynpunkt framgår inte av det överklagade beslutet.

Kammarkollegiet anser att det i ärendet inte är visat att särskilda skäl för dispens föreligger.

Kammarkollegiet har yrkat att syn skall hållas.

Länsstyrelsen i Kronobergs län yrkar att överklagandet avslås. Länsstyrelsen har, utifrån redovisningarna i bolagets miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och utifrån det kunskapsunderlag länsstyrelsen har, precis som MPD, gjort bedömningen att mossen redan är kraftigt påverkad av dikning i samband med tidigare täktverksamhet och att naturvärdena på mossen är låga. Länsstyrelsen konstaterar även, precis som MPD, att värdena nedströms täkten kan påverkas negativt av markavvattning och att bolagets redovisning angående denna påverkan har brister. Länsstyrelsen har dock gjort bedömningen att de skyddsåtgärder som bolaget åtagit sig och de tillfälliga villkor som MPD föreskrivit är tillräckliga för att negativ påverkan nedströms inte överstiger acceptabla nivåer under utredningstiden. Omfattande villkor om utredning av faktisk påverkan och skyddsåtgärdernas funktion har föreskrivits och bedömts kunna tillgodose behovet av kontroller av verksamheten. Länsstyrelsen bedömer likt MPD att det vid behov finns ytterligare skyddsåtgärder att vidta och det, av MPD, beslutade utredningsvillkoret syftar till att fastställa att de långsiktiga skyddsåtgärderna får rätt utformning.

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att naturvärdena inom det avvattnade området är låga och att tillräckliga krav på skyddsåtgärder och kontroller ställs i täkttillståndet. Särskilda skäl till att lämna dispens föreligger därför.

Länsstyrelsen har upplyst, att den har den 28 januari 2014 beslutat delge det överklagade beslutet genom kungörelsedelgivning.

Hyltestorps Torv AB (bolaget) yrkar att överklagandet avslås.

Bolaget menar att ansökningshandlingarna avseende markavvattning ska ses i ljuset av bolagets ansökningshandlingar avseende torvtäktsverksamheten. Här redovisas bl.a. de naturvärden som finns inom och i anslutning till Brommeshultsmossen. Denna redovisning innefattar även den aktuella sumpskogens naturvärde. I bolagets tillståndsansökan för torvtäktsverksamheten anges bl.a. att *”i anslutning till och i viss mån inom Brommeshultsmossen finns det enligt skogsstyrelsens definition, helt naturligt, bestånd av sumpskog. Sumpskogen består till övervägande del av tallskog. Den aktuella sumpskogen är inkluderad i Skogsstyrelsens sumpskogsinventering och har tilldelats klass 4 (1-4). Klass 4-sumpskogar är sumpskog som påverkats starkt av t.ex. dikning och avverkning”*. Uppgifter om sumpskogens betydelse från naturvårdssynpunkt finns således redovisat i det underlag som ligger till grund för bolagets dispens från markavvattningsförbudet och tillstånd till markavvattning. Bolaget anser att det därigenom även är visat att de särskilda skäl som krävs för dispens föreligger.

DOMSKÄL

Av bilaga till förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. följer att det inom Kronobergs län råder förbud mot markavvattning enligt 11 kap. 14 § första stycket miljöbalken. Enligt 11 kap. 14 § andra stycket miljöbalken får länsstyrelsen meddela dispens från ett sådant förbud om det finns särskilda skäl. Enligt 11 kap. 14 § tredje stycket miljöbalken upphör ett beslut om dispens att gälla om tillstånd till markavvattning meddelas.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet som särskilt skäl för att meddela dispens angivit att tillstånd till torvtäkt lämnats enligt 9 kap. miljöbalken.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Länsstyrelsen har genom det överklagade beslutet meddelat dispens från markavvattningsförbudet och även i samma beslut lämnat tillstånd till markavvattning. Dispensen upphör därmed att gälla när tillståndsbeslutet vinner laga

kraft. Den av länsstyrelsen i beslutet angivna tidsbegränsningen av dispensen torde därför sakna betydelse.

Gällande markavvattningsförbud borde ha utgjort ett tillåtlighetshinder vid prövningen i MPD. Det faktum att tillstånd enligt miljöbalken ändå lämnats kan inte utgöra särskilda skäl för dispens.

I förarbetena till miljöbalken (prop. 1997/98:45 II s. 136 f.) anges att dispens endast bör medges då det är fråga om begränsade åtgärder för att möjliggöra vissa arbeten och naturvärdena inte försämras ytterligare genom åtgärderna.

Av handlingarna i ärendet framgår att den meddelade dispensen omfattar fördjupning av befintliga tegdiken och huvuddike samt anläggande av ett kransdike runt fastigheterna. Länsstyrelsen har uppgivit att naturvärdena nedströms tälkten kan påverkas negativt av markavvattningen och att bolagets redovisning i detta avseende är bristfällig.

Mark- och miljödomstolen bedömer att planerade markavvattningsåtgärder sammantagna inte kan betecknas som ”begränsade åtgärder” och att det inte kan uteslutas att naturvärden nedströms tälkten påverkas negativt. Det finns därför inte särskilda skäl att meddela dispens från markavvattningsförbudet. Länsstyrelsens beslut om dispens ska därför upphävas.

Kammarkollegiet har inte överklagat beslutet såvitt därigenom lämnats tillstånd till markavvattning. Det kan inte komma i fråga att domstolen skulle ex officio undanröja tillståndet, varför beslutet i denna del står fast.

Vid denna utgång saknas skäl att hålla syn i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 18 mars 2014.

Carl-Göran Heden

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Carl-Göran Heden, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius.

R
 BESLUT
 Datum
 2013-01-08

 Ärendenummer
 531-1138-12

 Hylltetorps Torv AB
 Elenshylte
 343 53 LÖNASHULT

VÄXJÖ TINGSRÄTT

 INKOM: 2013-01-29
 MÅLNR: M 378-13
 AKTBIL: 2

Tillstånd och dispens för markavvattning vid torvtäkt på Brommeshultsmossen på fastigheterna Brommeshult 2:5, 3:1 och Gunnhult 2:6 i Älmhults kommun

BESLUT

Länsstyrelsen medger Hylltetorps Torv AB dispens från förbudet mot markavvattning på Brommeshultsmossen på fastigheterna Brommeshult 2:5, 3:1 och Gunnhult 2:6 i Älmhults kommun. Dispensen gäller för åtgärder redovisade i ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken samt tillhörande handlingar, ärendenummer 551-4747-12 (Kalmar läns ärendenummer). Åtgärderna ska ske inom området markerat på bilagd karta. Dispensen upphör att gälla den 31 december 2042.

Länsstyrelsen beslutar även att lämna tillstånd att utföra markavvattning enligt ovan angiven ansökan. Åtgärderna ska ske i enlighet med vad som regleras i tillståndet till täktverksamheten (beslut den 17 december 2012 och ärendenummer 551-4747-12) och vara utförda senast den 31 december 2042.

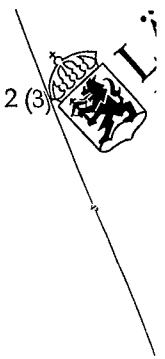
Beslutet fattas med stöd av 11 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken (1998:808).

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Hylltetorps Torv AB inkom den 4 november 2010 med ansökan om tillstånd till markavvattning samt dispens från markavvattningsförbudet på fastigheterna Brommeshult 2:5, 3:1 och Gunnhult 2:6 i Älmhults kommun.

Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken lämnades in den 4 november 2010, ärendenummer 551-4747-12

(Kalmar läns diarienummer). Ansökan om tillstånd och dispens för markavvattning inkom till Länsstyrelsen den 4 november 2010. Den 13 mars 2012 beslutade Miljöprövningsdelegationen om att förelägga in kompletteringar bland annat med avseende på planerad markavvattning. Kompletteringarna inkom den 4 april 2012. Miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen i Kalmar län lämnade tillstånd till torvtäkt den 17 december 2012. Tillståndet är förenat med villkor.

Ansökan innebär att ett det totalt krävs ca 14 057 m tegdiken och kantdiken för att avvattna mossen så att brytning kan ske. Vissa delar av planerat täktområde har tidigare dikats för torvbrytning. Även dessa befintliga diken kommer att rensas och fördjupas. Längd på befintliga diken uppskattas till ca 11 168 m. Nya uppskattas till ca 2889 m. Sammanlagd längd 14 057 m.

Prövningsavgiften för tillstånd till markavvattning inkom till Länsstyrelsen den 28 december 2012.

MOTIVERING

Kronobergs län är ett av de områden där förbud mot markavvattning gäller enligt 11 kap. 14 § MB. Länsstyrelsen får medge dispens från förbudet om det föreligger särskilda skäl. Planerad torvtäkt innebär en markavvattning och förutsätter därför dispens från markavvattningsförbudet samt även tillstånd till markavvattning enligt 11 kap. 13 och 14 §§ miljöbalken.

Miljöprövningsdelegationen har beslutat att lämna tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att bryta torv på Brommeshultsmossen. Länsstyrelsen anser att verksamhetens miljökonsekvenser har utretts i prövningen av tillstånd till miljöfarlig verksamhet. Tillståndet till täktverksamheten är förenat med er rad villkor och MPD har i utredningsvillkor ställt krav på att föreslagen reningsanläggning för utgående vatten ska undersökas ytterligare. Utredningsvillkortet syftar till att säkerställa att utgående vatten renas på ett tillfredsställande sätt och att kontrollera att vattensystemet nedströms täkten inte påverkas på oacceptabelt sätt. Eftersom bolaget lämnats tillstånd enligt 9 kap. bedömer Länsstyrelsen att detta kan anses utgöra särskilda skäl för att även medge dispens från markavvattningsförbudet samt lämna tillstånd till markavvatt-

ning. Dispens och tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken bör därför lämnas.

UPPLYSNINGAR

Detta tillstånd får inte tas i anspråk förrän det vunnit laga kraft. Tillståndet vinner laga kraft om det inte överklagas inom den givna överklagningstiden som i normalfallet är tre veckor.

Om förutsättningarna för markavvattning ändras eller om det till följd av resultatet av utredningsvillkoren i täktärendet sker förändringar i markavvattningen kan ny dispens och tillstånd behöva sökas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas till Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt inom tre veckor från den dag ni fick del av beslutet, se bilaga.

Elisabet Ardö

Ann-Sofie Sidgren

Delgivning

Delgivningskvitto

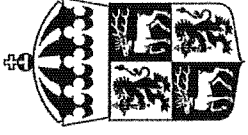
Bilagor

Karta tillhörande Miljöprövningsdelegationens beslut den 17 december 2012, ärendenummer 551-4747-12
Hur man överklagar, formulär 7

Kopia + karta för kännedom

Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun
Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Kammarkollegiet, Box 2218, 103 15 Stockholm

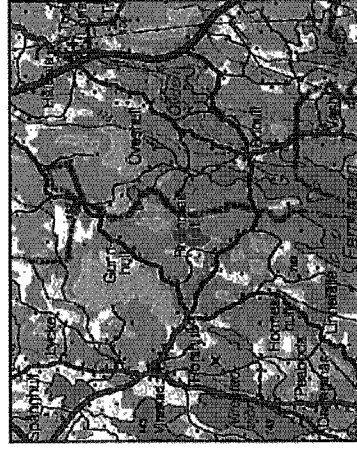

Länsstyrelsen
Kalmar län

**Tillhör Miljöprövnings-
delegationens beslut
den 17 december 2012**

Dnr: 551-4747-12 Datum: 2012-12-17

 Brytningsområde

Skala stora kartan 1:10 000

0 50 100 200 Meter

Länsstyrelsen Kronoberg, © Lantmäteriet,

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

